

Защо Япония е толкова чиста?

Тази **разработка** обсъжда някои от основните дейности, предприемани от японските граждани, за да поддържат чистотата на своята природа и градове.

Едно от първите неща, които чужденците забелязват в Япония, е безупречната и чистота. Токио е най-големият град в света с население над 40 милиона души и човек може да обикаля с часове из града, преди да види хартийка на улицата. Тази чистота е особено впечатлителна, като се има в предвид, че Японските градове нямат кошчета за боклук. Как успяват японците да поддържат градовете си толкова чисти?

Проблемът

Япония е развита страна с високи нива на потребление на своите граждани, което неизбежно генерира много отпадъци. Страната също е гъсто населена. В резултат на това Японците винаги са били много внимателни по отношение на събирането, сортирането и рециклирането на отпадъците.

Нещата обаче се усложняват чувствително на 20 март 1995 г., когато сектата Аум Шинрикьо провежда серия от координирани атаки с химически газ в метрото на Токио. Тъй като сектата е използвала кошчетата за отпадъци, за да заложи контейнерите с отровно вещество, правителството решава да премахне кошчетата за отпадъци от всички обществени места в Япония. Въпреки опасенията, че подобен ход може да доведе до увеличаване на замърсяването, това не се случва. В отговор, Японците възприеха едни от най-дисциплинираните практики за изхвърляне на отпадъци в света. Например, докато са навън, хората там прилежно събират всички опаковки, бутилки и други отпадъци и ги занасят в дома си, където те се сортират в съответствие със строгите японски правила за изхвърляне на отпадъци. Без изключение, всички решават да платят тази допълнителна цена, за да живеят в една чиста и приветлива държава.

Решението

Образователната система

Един от основните фактори допринасящи за чистотата на Япония е нейната образователна система. Японското образование по въпросите на околната среда, особено относно намаляването, изхвърлянето и събирането на отпадъци, е изключително детайлно и холистично. И това образование нито започва, нито свършва в учебните часове.

В Япония има традиция учениците сами да почистват училищата си. Всеки ден те прекарват 15 минути в почистване на своите класни стаи и общи училищни пространства. В последния ден на всеки семестър има по-продължително почистване. Тъй като почистването е включено в училищния

график, всички ученици участват в тази дейност. Въпреки това, дейността умишлено е кратка (15-20 минути), така че учениците да могат да ѝ се насладят без да се чувстват претоварени.

Участието на учениците в процеса на почистване надхвърля стените на училището. Например, три пъти годишно учениците от трети клас и нагоре правят почистване на квартала. Училището разполага с арсенал от детски метли и кофи за боклук, които се изнасят за събитието. Децата слагат памучни ръкавици и тръгват да събират боклука в квартала около училището.

Японските училища също допълват обучението по опазване на чистотата, като организират посещения на централите за преработка на отпадъци. По време на посещенията учениците се запознават с работата на чистачите и тяхната важна мисия за обществото.

Социалните и личните ползи от тази гражданска традиция в японските училища са огромни. Чрез тези ритуали за почистване учениците се учат да уважават заобикалящата ги среда. Те също така осъзнават, че е по-добре да не замърсяват околната среда, ако те са този, който трябва да я почиства. Времето прекарано в почистване след училище е релаксиращо и предлага на учениците възможност да говорят с приятели и да общуват с ученици от различни възрастови групи.

Не е изненадващо, че тази иновация вече се е разпространила в други азиатски страни като Филипините и Индия.

Доброволческата дейност

Друг фактор допринасящ за чистотата на Япония е широкото участие на доброволчески организации ангажирани с почистване на обществените места. Например възрастните граждани често предоставят доброволно услугите си, за да поддържат квартала си чист. Често можете да видите супергероя срещу боклука *Mangetsu-man* да патрулира по улиците на Токио.

Всъщност, в много градове местните власти почистват само няколко основни пътища, докато останалите части на града се почистват от жители и доброволци. Тези доброволчески организации предоставят възможност на хората да изпълнят своя обществен дълг и, същевременно, да социализират помежду си.

Екологични закони

Поредица от закони в Япония имат за цел да предпазят екологичната среда и да подобрят общественото здраве чрез ограничаване на замърсяването и поущряване на рециклирането и почистването. Законът определя и отговорностите на гражданите, бизнеса и местните власти.

В повечето японски градове различните видове отпадъци обикновено се събират от домакинствата в различни дни от седмицата. Например, горимите отпадъци могат да се събират в понеделник и четвъртък; хартия и тъкани във вторник; стъклени бутилки в сряда; пластмасови бутилки и опаковки в петък. Правилната категория отпадъци трябва да се постави в специални прозрачни торби и да се изнесе навън за събиране в подходящия ден. Разходите за събиране на отпадъци в някои общини са включени в цената на торбите.

Хората които отговарят за чистотата в квартала са много влиятелни. Те могат да унищожат репутацията на някого в квартала, ако те замърсяват или не спазват правилата за сортиране на отпадъците. Например, човек може да бъде изгонен от жилището си ако не поставя боклука си на подходящото място и в съответствие с установените правила.

Заклучение

На глава от населението, жителите на Япония произвеждат половината количество битови отпадъци от тези в САЩ, а нивата на рециклиране далеч надхвърлят тези в Обединеното кралство и Америка. Има практически причини за това, като например недостигът на място за сметища в тази гъсто населена държава. Но нетърпимостта към замърсяването също е културна. В Япония чистотата се цени и почистването се смята за продуктивно и почтено.

Отговорността за поддържане на чистотата се споделя от всички Японски граждани. Не са необходими глоби срещу замърсяването и обществото изразходва малко средства за почистване поради големия брой доброволци. В резултат на тази култура и множеството образователни и информационни кампании Япония е вероятно най-чистата държава в света.

Христо Пирински, 2022
Граждани за България